

NYUGAT

FŐSZERKESZTŐ: IGNOTUS

SZERKESZTŐK: BABITS MIHÁLY, GELLÉRT OSZKÁR, OSVÁT ERNŐ
FŐMUNKATÁRSÁK: ELEK ARTÚR, FENYŐ MIKSA, FÜST MILÁN,
KARINTHY FRIGYES, KOSZTOLÁNYI DEZSŐ, LACZKÓ GÉZA,
MÓRICZ ZSIGMOND, NAGY LAJOS, NAGY ZOLTÁN, SCHÖPFLIN
ALADÁR, SZINI GYULA, TERSÁNSZKY J. JENŐ, TÓTH ÁRPÁD

TARTALOM:

KÉT ISMERETLEN ADY-ARCKÉP

BABITS MIHÁLY: Csonka Magyarország (Vers)	KARINTHY FRIGYES: Hatvany Lajos: Feleségek felesége
EMŐD TAMÁS: Két Ady-kép	STRÉM ISTVÁN: Új tavasz (Vers)
MÓRICZ ZSIGMOND: Alvó oroszlán (Epizód egy felvonásban)	SÁNDOR IMRE: Szedjetelek szét, csillagok! (Egy drámai mese befejező képe)
PÁKOZDY FERENC: Mária. — Krisztus (Versek)	JUHÁSZ GYULA: Az Isten malmai (Vers)
LACZKÓ GÉZA: Ariel (Novella)	PATAKI JÓZSEF: A lerombolt Nemzeti Színház
TORDAY EMIL: Afrika (Naplójegyzet)	BÁNYAI KORNÉL: Vizió a város közepén (Vers)
ERDÉLYI JÓZSEF: Álom (Vers)	KRÚDY GYULA: Aranyidő (Regény, II.)
KRÚDY GYULA: Kóbor Tamás	FÜST MILÁN: Móricz Zsigmond két új könyve
TASS JÓZSEF: Dal	

FIGYELŐ:

KRÚDY GYULA: Dóczy Jenő: Egy nap Arany János életéből — GÖRÖG IMRE: Angyal Dávid: Tanulmányok — HARSÁNYI ZSOLT: Herczeg Ferenc: Sirokkó — HARSÁNYI ZSOLT: Tóth László: Májusfa — BÁLINT ALADÁR: Iparművészet — BÁLINT ALADÁR: Önarcképek — FÖLDESSY GYULA: Petőfi „Legendá”-ja

ÁPRILIS 1.

7. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRA
NEGYEDÉVRE 2000 K

KÜLFÖLDÖN:
NEGYEDÉVRE 4000 K

XVI. ÉVFOLYAM
:: 7. SZÁM ::
:: 1923. IV. 1. ::

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
V. KER., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 51. III.
TELEFON: 63—50.

:: MEGJELENIK ::
MINDEN HÓ 1-ÉN ÉS
:: 16-ÁN ::

HUSVÉTI SZÁM

Ára 400 korona

CSONKA MAGYARORSZÁG

Bár lenne a hangom tiszta és éles, mint intő csengőké! A tiétek zavaros, mint mocsarak habja! ti leborultatok az Ércbálvány előtt! döntsön az erőszak!

s döntött az Erőszak...
mi jogotok beszélni többé?

Nekem van rá jogom!
ti elhánytátok a Kiáltást: mind bolond a fegyverét! nem kiálthattok már:
én elkiálthatom:

Óh Igazság, te egyetlen kiáltás! egyetlen fegyver! Jerikó trombitája! szólj!
falak, omlojatok hangjaitól!

gerincek, borzadjatok! Európában! és Amerikában! mert borzasztó az
Igazság a gerincekben!

— mit érnek a ma-épített falak körülöttem?
ott borzad az Igazság a kövekben! ott ég a hegyekben! árad a vizekben!
Oh tiszta, éles trombita, zengj!

ne hallgass sohase!
egy napig se! egy óráig se! egy pillanatig se! mint ahogy nem hallgat
a fájás az idegben, míg megvan a betegség...

nem hallgat a vonzás a kőben, hogy természetes irányában essék...

nem hallgat a madár, míg fészkébe nem tér...

nem hallgat a folyó, míg tengerbe nem ér...

nem hallgat a szél,

míg él...

*

Nekem van rá jogom!

Én elkiálthatom:

Igazság!

Ti eldobtátok ezt a szót, mint bolond a fegyverét, szegény testvéreim! s csak gyenge izmotok maradt, csak pusztá kezetek, meztelen mely bilincsekbe verve, ha üt, csak önmagát ütheti esztelen sem lázadni, nem tud, sem meghajolni az Ércbálvány előtt igazán — de hát az Ércbálvány hazája lettél-e, hazám?

Van-e reményed abban?

a sötét utakban?

Nem! — Csak a napban!

mely éget a kövön és ragyog a patakban.

Ti azt mondtátok: Döntsön az erőszak!

s hangotok zavart most, mint mocsarak habja.

De én azt mondom: dönt majd az erős Nap!

Kitárom tiszta szavamat a Napra.

*

Ti eldobtátok a trombitát
de a trombita zeng tovább,
zeng, nem a ti kezetekben,
hanem a vízben, a hegyekben,
Erdélyben, felvidéken,
az égen,
s bennem!

Én sohse mondtam: «Dönt majd az erőszak!» — most mondhatom:
«Nem! Nem!»

BABITS MIHÁLY

KÉT ADY-KÉP

Mint kedves gazdáját a mese szolgálégye: elomlott alakját már negyedik éve próbálom ujfent eggyé forrasztani a boldog emlékezet élethalok fűvével. Itt Pesten és Budán sokan várunk rá, hívjuk, költögetjük. Ha csak egy esti percre még élénk állana. Egyszerre csak ott ülne az üres karosszékben, szemben, az ernyős lámpafény alatt. És nézne megint hosszan, melegen, simogatón, nagy, víziós szemekkel, a szemünkbe. Mert iszonyú ez, milyen távolivá sikamodott az asztalunktól, borunktól, lámpánktól, a kezünktől. Alig-tegnap még hogy itt-ült, borultunk erős vállára, «álmodtunk, sírtunk, ösztönöztünk»; ma szuverénebb, nagyobb, történelmibb az árnya, mint egy síremlékké kövült fáráo.

Néha nézed, nincs-e valami felírva belőle az élő arcokra? Azokéra, akik sokat és sokáig látták. A szemekbe, amik hűséggel feledkeztek rá és féltőn simogatták. A régi kedvesek, kedves emberek mozdulatára, akik átkarolták. Ha tán rájuk maradt belőle valami nem-muló szubstancia, kikből ha kettő-három együtt van, ott lesz Ő közöttük...

Ilyenkor, ha ásatag papírok közül, fiókból, falról, kézbe-kerül egy kallódó fénykép, elévágódik a misztérium. Belép az Árny a szobába. Ott ül az ernyős lámpa alatt. Az üres karosszékben. Néz, hallgat, emlékeztet.

*

Egyik, — a szembenülő, őszirózsás Ady-kép, — 1908-ból való. Váradi felvétel, Lembert fotografus műterméből. Délelőtti kép. Már a harmadik éjt-napot töltötte a cimboraság és szerelem kertjeiben. Előbb a Pollák-pincében, Vakgyula hegedűjénél. Hű társa volt a váradi éjszakákban ez a rekedt, vén cseléd, aki térdének támasztott szerszámmal pöngette, süket-egyformán fujván, Ady kedves nótáit: «Gacsaj Pista nagy legény volt», — «Nagy az én rózsám ereje», — «Burján Gazi el ne bízzad magadat, e bumm». — Vagy a legöregebb, leghajnalibb nótákat, — ahogy Ady nevezte, — Csokonai dalokat, debreceni régi diák kántusokat, meg a «Fogd meg pajtás a vasvesszőt» búsongó zengzeteit. Utóbb a Karger-kertben, a betlehem-utcai «Világ